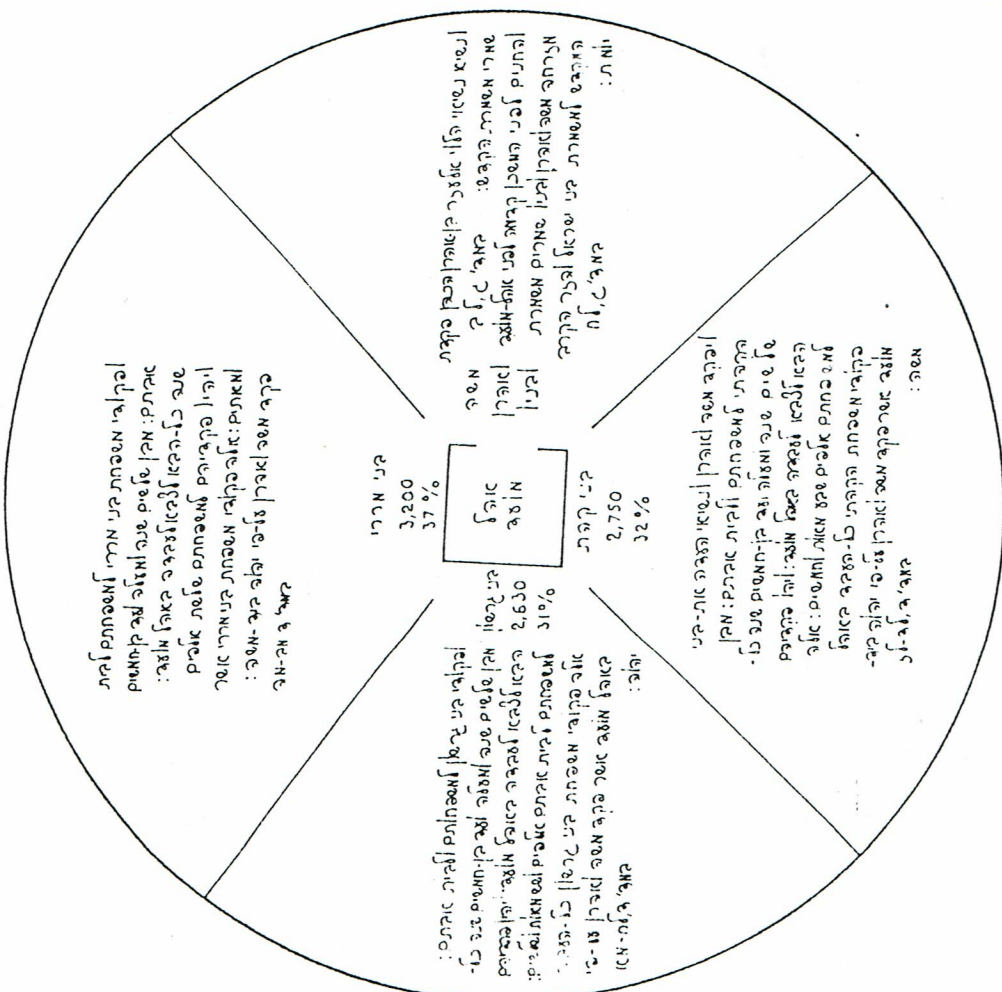
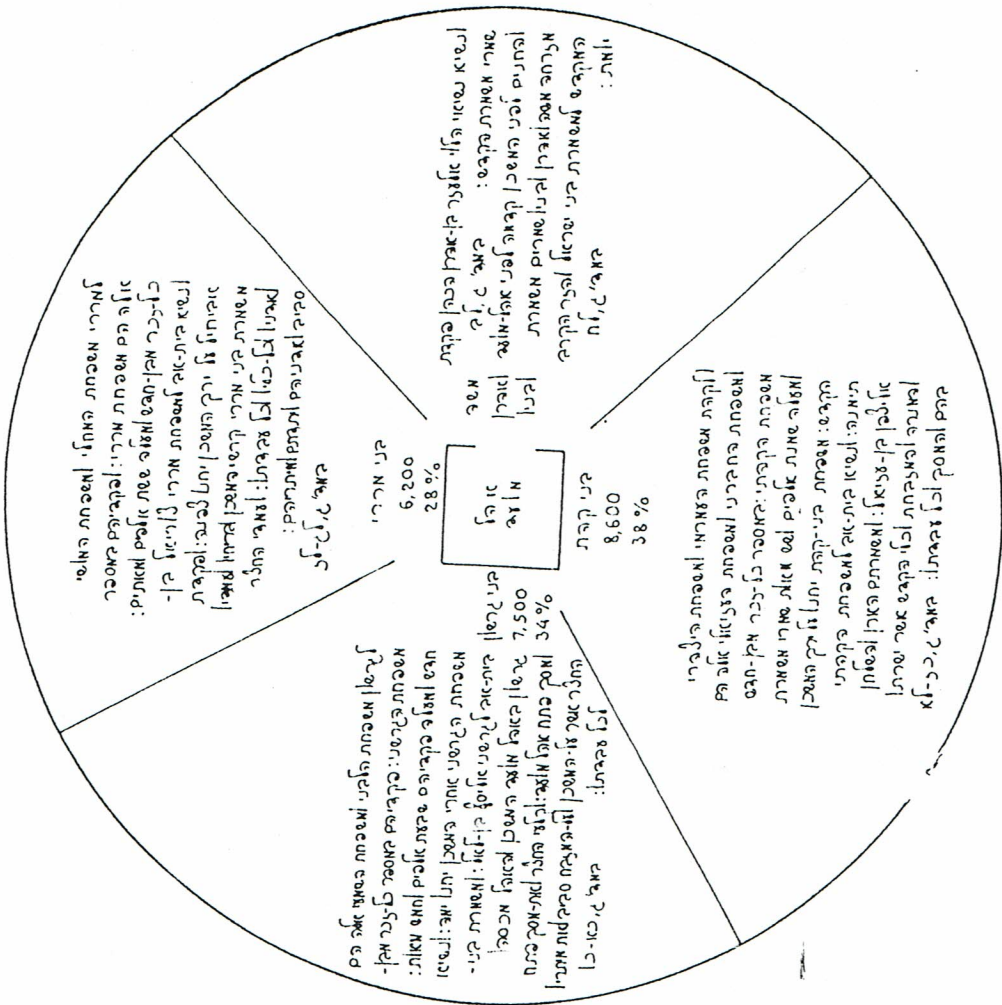

[illegible]

ב וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וְאָבִירָם. וַיֹּאמֶר רִישׁ לְקִישׁ: מִכָּאן שְׂאִי מַחֲזִיקֶיךָ בַּמַּחְלֻקָּה. וַיֹּאמֶר רַב: כָּל הַמַּחֲזִיק בַּמַּחְלֻקָּה עֹבֵר בְּלֹא שְׂנֵאמֶר וְלֹא יִהְיֶה כְלָרֹחַ וּכְעֵדָתוֹ. רַב אָשִׁי אָמַר: רָאוּי לִיצְטָרַע, כְּתִיב הֵכָא בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ וּכְתִיב הֵתָם וַיֹּאמֶר ה' לוֹ עוֹד הֵבֵא נָא יָדְךָ בַּחֲקִיקָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: כָּל הַחֹלֵק עַל מַלְכוּת בֵּית דֹּד - רָאוּי לְהַכִּישׁוֹ נַחֲשׁ. כְּתִיב הֵכָא וַיִּזְבַּח אֲדֹנֵיהֶם צֹאן וּבָקָר וּמְרִיא עִם אָבוֹ הִזְחִלְתָּ וּכְתִיב הֵתָם עִם חֲמַת זַחְלֵי עֶפְרָיִם. אָמַר רַב חֲסֵדָא: כָּל הַחֹלֵק עַל רְבוֹ כְּחֹלֵק עַל הַשְּׂכִינָה. שְׂנֵאמֶר בְּהִצָּתָם עַל ה'. וַיֹּאמֶר רַבִּי חֲמַא בְּרַבִּי חֲנִינָא: כָּל הָעוֹשֶׂה מְרִיבָה עִם רְבוֹ כְּעוֹשֶׂה עִם שְׂכִינָה. שְׂנֵאמֶר הֵמָּה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר רְבוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ה'. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא בְּרַב פֶּפְסָא: כָּל הַמְתַּרְעֵם עַל רְבוֹ כְּאִילוֹ מְתַרְעֵם עַל הַשְּׂכִינָה. שְׂנֵאמֶר לֹא עָלִינוּ תְּלַנְתִּיכֶם כִּי אִם עַל ה'. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ: כָּל הַמְהַרְהֵר

אַחֲרֵי רְבוֹ כְּאִילוֹ מְהַרְהֵר אַחֲרֵי שְׂכִינָה. שְׂנֵאמֶר וַיִּדְבֵּר הָעָם בְּאַלְהֵים וּבְמֹשֶׁה.

ב נאמר ויקם משה וילך אל דתן ואבירם (במדבר טו, כה) אמר ריש לקיש: מכאן למדנו שאין מחזיקין במחלוקת, שאף הצד הצודק ראוי לו לזכות הרבה ולנסות להתפייס. שהרי דתן ואבירם הם שהאשימו את משה והם שהיו צריכים ללכת לסייסו, ובכל זאת לא עמד משה על דעתו והלך לקראתם. דאמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו, שנאמר וְלֹא יִהְיֶה כְּרֹחַ וּכְעֵדָתוֹ כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מֹשֶׁה לֵאמֹר (שם יו"ה) שאיסור הוא להיות בעל מחלוקת כמותם. רב אשי אמר: המפסיד במחלוקת ראוי ליצטרע. כתיב הכא [נאמר כאן] "בִּיד מֹשֶׁה לֵאמֹר וּכְתִיב הֵתָם [ונאמר שם] וַיֹּאמֶר ה' לוֹ עוֹד הֵבֵא נָא יָדְךָ בַּחֲקִיקָה... והנה ידו מצרעת כשלג" (שמות ד, ו). וכיון שהזכיר איסור מחלוקת בכלל מוסיפים בענין זה: אמר ר' יוסי: כל החולק על מלכות בית דוד ראוי להכישו [לנשכו] נחש ורמז לדבר: כתיב הכא [נאמר כאן] "וַיִּזְבַּח אֲדֹנֵיהֶם צֹאן וּבָקָר וּמְרִיא עִם אָבוֹ הִזְחִלְתָּ" (מלכים א' א, ט) וכתוב ה' וּכְתִיב הֵתָם [ונאמר שם] "עִם חֲמַת זַחְלֵי עֶפְרָיִם" (דברים לב, כד) משמע שזוחלים אלו נחשים הם, ואדוניו ראוי אכן להזחלת נחש. אמר רב חסדא: כל החולק על רבו - כחולק על השכינה. שנאמר בְּהִצָּתָם עַל ה' (במדבר כו, ט) ואותו ריב על משה היה להכשט נחש. אמר ר' חמא בר' חנינא: כל העושה מריבה עם רבו כעושה מריבה עם שכינה. שנאמר חֲמַת מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר רְבוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ה' (שם כ, יג) אף שמריבתם היתה עם משה. אמר ר' חנינא בר פפסא: כל המתרעם על רבו שעשה לו עוול כאילו מתרעם על השכינה. שנאמר לֹא עָלִינוּ תְּלַנְתִּיכֶם כִּי עַל ה' (שמות טו, ח). אמר ר' אבהו: כל המהרהר

אחר רבו שטעה או שחטא בדבר מה - כאילו מהרהר אחר שכינה. שנאמר וַיִּדְבֵּר הָעָם בְּאַלְהֵים וּבְמֹשֶׁה (במדבר כא, ה) שעשה הכתוב שניהם כאחד.

בישראל — שנלעו. שהרתיח — שהכעיס. הקהה שיני מולידיו — שנתנישו לזנותו בנושיו הרעים. בקש רחמים על עצמו — שלא יהא נזונה עוונתו. אלו מרגלים — ללא כתיב נהן פלוני נן יעקב. שאיבר לבבו — חזק לננו כונו (ישעיה נו) "אנירי לבי. שישב באנינות — שעה תשובה על שהיה עוונתו תחילה נעלה. נעשו לו פלאות — (שפירס) [שניצל] וזה. ראה והבין — שאין מנהגן כשורה ופירש וזה. אי מר רבה — אם ילנה וזה — מכל וזקוק אחר חלוני, ואם קרע ונלח — אחר חלוני, וזה לך נשררה זו? הואי בעצה — אני הייתי עומק נעלה, וכשנעתי להם שום יקראוני חלק עוונתם. דכולה כנישתא קדישא — כולם לנועים וקדושים, ולא יכנסו אלי אם אני פרועה.

ג "מרגלים אין להם חלק לעולם הבא שנאמר וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה וימתו בעולם הזה במגפה לעולם הבא. עדת קרח אין להם חלק לעולם הבא. שנאמר ותכס עליהם הארץ — בעולם הזה. ויאבדו מתוך הקהל לעולם הבא. דברי רבי עקיבא. רבי אליעזר אומר: עליהם אמר הכתוב ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל. תנו רבנן: עדת קרח אין להם חלק לעולם הבא. שנאמר ותכס עליהם הארץ — בעולם הזה. ויאבדו מתוך הקהל לעולם הבא. דברי רבי עקיבא. רבי יהודה בן בתירא אומר: הרי הן כאבירה המתבקשת, שנאמר תעיתי כשה אבד בקש עבדך כי מצותי לא שכחתי. ויקח [קרח] יאמר ריש לקיש: שלקח מקח רע לעצמו. קרח — שנעשה קרחה בישראל, בן יצהר — בן שהרתיח עליו את כל העולם כצהרים, בן קהת — בן שהקהה שיני מולידיו, בן לוי — בן שנעשה לוייה בגיהנם. וליחשוב נמי בן יעקב — בן שעקב עצמו לגיהנם! אמר רב שמואל בר רב יצחק: יעקב ביקש רחמים על עצמו, שנאמר בסדרם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי, בסדרם אל תבא נפשי — אלו מרגלים, בקהלם אל תחד כבדי — זה עדת קרח. דתו — שעבר על דת אל, אבירם — שאיבר עצמו מעשות תשובה, ואון — שישב באנינות, פלח — שנעשו לו פלאות, בן ראובן — בן שראה והבין. אמר רב: און בן פלח אשתו הצילתו, אמרה ליה: מאי נפקא לך מינה? אי מר רבה — אנת תלמידא, ואי מר רבה — אנת תלמידא. אמר ליה: מאי אעביר, הואי בעצה, ואשתכעי לי בהדיה: אמרה ליה: ידענא דכולה כנישתא קדישתא ניהו, דכתיב "כי כל העדה כלם קדשים". אמרה ליה: טוב, דאנא מצילנא לך. אשקיתיה חמרא, ואריותיה, ואגניתיה גואי, אותכה על בכא.

ג נאמר במשנה: מרגלים אין להם חלק לעולם הבא. שנאמר וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה לפני ה' (במדבר יד, לו). וימתו — בעולם הזה, במגפה — בעולם הבא. נאמר במשנה: עדת קרח אין להם חלק לעולם הבא. שנאמר ותכס עליהם הארץ (שם טו, לג) — בעולם הזה, ויאבדו מתוך הקהל (שם) — לעולם הבא. — דברי ר' עקיבא, ר' אליעזר אומר: עליהם אמר הכתוב ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל (שמואל א' ב, ו) ויש להם תקומה. תנו רבנן [שנו חכמים בחוספתא]: עדת קרח אין להם חלק לעולם הבא. שנאמר ותכס עליהם הארץ משמע שאבדו בעולם הזה, ויאבדו מתוך הקהל לעולם הבא. דברי ר' עקיבא, ר' יהודה בן בתירא אומר: אף שנאמר שאבדו, הרי הן כאבירה המתבקשת שמחפשים אותה וגואלים אותה לבסוף, שנאמר תעיתי כשה אבד בקש עבדך כי מצותי לא שכחתי (תהלים קיט, קעו). כיון שהוזכר קרח דורשים מה שנאמר בו ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי (במדבר טו, א) אמר ריש לקיש: שלקח מקח רע לעצמו שעל ידי מעשיו אבד עצמו מן העולם, קרח רמו שנעשה קרחה בישראל, בן יצהר — בן שהרתיח (הכעיס) עליו את כל העולם כצהרים (יצהר), בן קהת

— בן שהקהה שיני מולידיו, בן לוי — בן שנעשה לוייה בגיהנם. ושואלים: אם יחוסו של קרח כולו נדרש לגנאי וליחשוב נמי [שיחשובו גם כן] ברשימה "בן יעקב" ונדרשנו: בן שעקב (עיקב) עצמו עד שהגיע לגיהנם! אמר רב שמואל בר רב יצחק: יעקב ביקש רחמים על עצמו שלא ימנה בחור יחוס זה, והוא שנאמר בסדרם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי (בראשית מט, ו) וכך פירושה: "בסדרם אל תבא נפשי" — אלו מרגלים שלא יזכר שמו של יעקב ביחוסם, בקהלם אל תחד כבדי — זה עדת קרח. ועוד דורשים את שאר שמות מנהיגי החבורה: "דתן" נדרש: שעבר על דת אל, "אבירם" — שאיבר (חיזק) עצמו מעשות תשובה, ואון — שישב באנינות (כאבל על חטא שחטא, שהוא חור בו ונשאר קיים), פלח — שנעשו לו פלאות, "בן ראובן" — בן שראה והבין טיבם של דברים שעשה וחזר בו, אמר רב: און בן פלח לא מכח עצמו עשה תשובה אלא אשתו הצילתו, אמרה ליה: מאי נפקא לך מינה? אי מר רבה אנת תלמידא, ואי מר רבה אנת תלמידא (מה יצא לך מקטטה זו? אם זה, משה, הוא הרב תהיה אתה התלמיד, ואם זה, קרח, הוא הרב אתה התלמיד) ולשם מה לך לריב? אמר ליה: מאי אעביר? הואי בעצה ואשתכעי לי בהדיה: אמרה ליה: ידענא דכולה כנישתא קדישתא ניהו (אמרה לו: יודעת אני שכל העדה קדושה היא) דכתיב (שנאמר) "כי כל העדה כלם קדשים" (במדבר טו, ג) ונוהרים בצניעות, אמרה ליה (אמרה לו) טוב דאנא מצילנא לך [שב שאני מצילה אותך], אשקיתיה חמרא ואריותיה ואגניתיה גואי [השקתו יין ושכרתו, והשכיבה אותו בפנים] אותכה על בכא [נתיישבה על הפתח]

עיונים

דחות מא מפתח ריפתא / וכמדרשים נמצא שאחת מבנותיו של לוי היתה זו. ועוד דרשו שלע נערה זו נאמר "הכעיקהה הכא אלי עשו" (בראשית יח, כא) — כעיקהה של אותה נערה.

במנסה לעולם הבא / ולכאורה מה יסוד דרשה זו ש"במנסה" משמעו מיתה לעולם הבא? ונראה כי עיקר הדרוש נשען לא על מלה זו אלא על הענין "במנסה לפני ה'" שנסתמו לפניו ה' ששוכב אינם קיימים לפניו ("חיים שנים ישנים").

יעקב ביקש רחמים על עצמו / ובקשת רחמים זו — שלא ידרשו שמו כאותם אופנים של דרשה (ראה במהרש"א) וכבר אמרו כי ביקש יעקב שלא יזכר שמו על בני שמעון ולוי בשעת כשונם, שלא יזכר שמו לא כמעשה זמרי (משכט שמעון) ולא כקהל קורח (משכט לוי). אכן, כאשר נתייחסו צאצאי קורח כרשימת הלויים העומרים בחיבל ה' — שם נזכר יחוסו של קרח עד יעקב אבינו.

מקלידי = נופתחות. וקולסי = ונועליסי. דגילדי = כולס, הנופתחות.
המונעליסי של עור היו, ואף על פי כן היו שלג וואות פרוות טעויות.
ישנא אחריי: שלג — גלדל — לגורך שקיס והנוקופין וכיסין של עור היו.
המלגליני וגל מן השרופין — אלל בנופה וות. ולא קרח — וואחסי

ג. נאמר "עשר שמור לבעליו לרעתו" (קהלת ה. יב). אמר ריש לקיש:

זה עוֹשֵׁר שֶׁל קֶרֶה שֶׁלֹּא הָיָא
 חוּעֵלָה, וּמִנֵּי שְׁהִי עֵשִׂר שְׁאֻמֵּר
 יוֹאֵת כָּל הַיָּקוֹם אֲשֶׁר בְּרִגְלָה
 (זְכִירִים י"א, ו'). אָמַר ר' אֲלֵעֶזֶר:
 "יָקוֹם" זֶה מִמוֹנֵי שֶׁל אָדָם שֶׁמַּעֲמִידוֹ
 (מִקְיָמוֹ) עַל רִגְלָיו, וְאָמַר ר' לִוִּי:
 מִשּׁוֹי שֶׁלֹּא מֵאוֹת פְּרֻדֹּת לִבְנוֹת
 הֵיוּ רַק הַמִּפְתָּחוֹת שֶׁל בֵּית גְּבוּיָה
 שֶׁל קֶרֶה, וְכוּלָּהוּ אֶקְלִידִי וְקִלְפִי
 דְּגִילְדָא [וְכוּלָם מִפְתָּחוֹת וְקוֹפּוּסֵאוֹת שֶׁל
 עוֹר] וּמִכָּאן נִבְּנִין מֵה רִבִּים הֵיוּ
 הָאֻצְרוֹת עֲצָמָם. אָמַר ר' חֲמַא בְּרִי
 חֲנִינָא: שֶׁלֹּשׁ מִטְמוּנוֹת הַתֵּמִין
 יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם מִן הַכֶּסֶף שֶׁשָּׁבַר
 בְּמִכְרֵת הַתְּבוּאָה אַחַת מֵהֶן נִתְּלָתָהּ
 לְקֶרֶה וְאַחַת נִתְּלָתָה לְאַנְטִינוֹנוֹס
 בֶּן אֲסוּירֹס מֶלֶךְ רוּמִי, וְאַחַת גְּנוּוָה
 לְצִדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא וְיִמְחַד הַמֶּשֶׁתִּי
 (כ"ט). וְאָמַר ר' יוֹחָנָן: קֶרֶה עֲצָמָם
 לֹא מִן הַבְּלוּעִים הִיָּה וְלֹא מִן
 הַשְּׂרוּפִין הִיָּה אֲלֵא בְּמִגָּסָה. מֵתָּה. לֹא
 מִן הַבְּלוּעִין דְּכַתִּיב [שְׁאֻמֵּר וְאָמַר
 "וַתַּחֲתֶה הָאָרֶץ אֶת סִיהָ וְהַבְּעֵלָה..."]
 כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקֶרֶה" (בְּמִדְבָּר טו'
 לב) מִשְׁמַע: וְלֹא קֶרֶה עֲצָמָם בְּחוּכֹם

ולא מן השורפים דכתיב (שנאמר)
 "באכל האש את חמשים ומאתים
 איש" (שם כו, י) ולא קרן בתוס'
 ואילו במתנתא תנא [וכברייט]
 [שון] קרן מן השורפין ומן
 הבלועין ששני העונשים נחקימו בו
 מן הבלועים — דכתיב [שנאמר]
 "ותספת הארץ את סיה ותבלע אתה
 ואת קרן" (שם). ולא השורפין —
 דכתיב [שנאמר] "ואש יצאה מאת
 ה' ותאכל את החמשים ומאתים

איש מקריבו הקטרות" (שם טו.)
וקרא בהדיהו [תחת]. אמר רבא
בשם ר' דכתיב [תחת] שמו
ירח עמד וזלה לאור חציו יהלך
(תבוק ג. יא) מלמד שעלו שמ
וירח, לזבול שהוא אחד משב
הקצעים, ובו מקדש של מלה. אמ
לפניו: רבונו של עולם! אם א
עושה דין לבן עמרם ומראה צדק
— נצא ונאיר, ואם לאו —
נצא. עד שזרק (ה') בהם חצי
אמר להן: בכבודי לא מחיתם
שאתם רואים בכל דם שעובדים את
בעבורה וזה, בכבוד בשר ו
מחיתם! ומעירים: והאידינא
נפקי עד דמחו להו [ונעשו] א
יוצאים להאיר עד שחשכו א
שמסני כבוד' ה' אינם רוצים לצ
דרש כבוד, מ' דכתיב [ש
שנאמר] "ואם בריאה יב
ופצתה האדמה את פיה" (במ
טו. ל) אמר משה לפני הקב
אם בריאה (ברואה) כפי גיהנם
מוטב, ואם לאו — יברא ה' א
עכשיו, ושואלים: למאי [למה] לא

חדש תחת השמש" (קהלת א, ט)
 יחו מקום, שיכלעו שם עדת קרת. נ
 להם בגיהנם וישבו עליה, וא
 לך בלועי דקרה [פטם אחת היית
 ייהו [הלך וראה שני בקעים שיוצא
 צמר, הרטיבה במים, ושמה בראש ר
 מעית דהוו קאמרי הכי [ושמעתה א

עַשְׂרֵי שְׁמוֹר לְבַעֲלֵיו לְרַעְתּוֹ, יֵאמֹר רִישׁ
לְקִישׁ: זֶה עוֹשְׂרֵי שֶׁל קֶרֶחַ. יֵאֻדָּה כָּל הַיָּקוֹם אֲשֶׁר
בְּרַגְלֵיהֶם, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: זֶה מְמַלְּטֵי שֶׁל אָדָם.
שִׁמְעֵימִידוֹ עַל רַגְלָיו. וְאָמַר רַבִּי לִרִי: מִשּׁוּי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
פְּרֻדֹּת לְבָנוֹת הָיוּ מִפְּתָחוֹת שֶׁל בֵּית גִּנּוּי שֶׁל קֶרֶחַ,
כּוֹלֶהוּ אֶקְלִידִי וְקִלְפִי דְּגִילְדָא. יֵאמֹר רַבִּי חֲמָא
בְּרַבִּי חֲנִינָא: שְׁלֹשׁ מִסְּמוּנֵי הַטְּמִי' יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם,
אַחַת נִחְגְּלָתָהּ לְקֶרֶחַ, וְאַחַת נִתְּגַלְתָּהּ לְאַנְטוֹנוֹנוֹס בֶּן
אַסְרִירוֹס, וְאַחַת גִּנּוּיָהּ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא. וְאָמַר
רַבִּי יוֹחָנָן: קֶרֶחַ לֹא מִן הַבְּלוּעִים וְלֹא מִן הַשְּׂרֹפִיּוֹת.
לֹא מִן הַבְּלוּעִין - דְּכָתִיב "וְאַתְּ כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר
לְקֶרֶחַ" - וְלֹא קֶרֶחַ, וְלֹא מִן הַשְּׂרֹפִים - דְּכָתִיב
"בְּאֹכֶל הָאֵשׁ אֵת חֲמֹשִׁים וּמֵאֹתִים אִישׁ" - וְלֹא קֶרֶחַ.
בְּמִתְנִיתָא תָּנָא: יִקְרָח מִן הַשְּׂרֹפִיּוֹת, וּמִן הַבְּלוּעִין.
מִן הַבְּלוּעִים - דְּכָתִיב "וְתִבְלַע אֹתָם וְאַתָּה קֶרֶחַ", מִן
הַשְּׂרֹפִיּוֹת דְּכָתִיב "וְתִצָּא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה'" [וְאֵשׁ יִצָּאָהּ
מֵאֵת ה'] וְתֹאכַל אֵת הַחֲמֹשִׁים וּמֵאֹתִים אִישׁ" וְקֶרֶחַ
בְּהַדְרֵיהוּ. יֵאמֹר רַבָּא: מֵאִי דְּכָתִיב "שֶׁמֶשׁ יִרְחַ
עֲמֵד זָבֻלָּהּ לְאוֹר חֲצִידֵי יְהִלְכוּ", מִלְּמַד שֶׁעָלוּ שֶׁמֶשׁ
וִירְחַ לְזָבֻל, אָמְרוּ לְפָנָיו: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם: אִם אֵתָּה
עוֹשֶׂה דִין לְבֵן עֲמָרָם - נִצָּא, וְאִם לֹא - לֹא נִצָּא
עַד שֶׁזָּרַק בָּהֶם חֲצִים, אָמַר לָהֶם: "בְּכִבּוּדִי - לֹא
מִחִיתֶם, בְּכִבּוּד בָּשָׂר וְדָם מִחִיתֶם! וְהֵאֵידֵנָא לֹא נִפְקֵי
עַד דְּמָחוּ לָהֶם. דְּרַשׁ רַבָּא: "מֵאִי דְּכָתִיב "וְאִם
בְּרִיאָה יִבְרָא ה'" וּפְצָתָהּ הָאֲדָמָה אֵת פִּיהָ, אָמַר
מֹשֶׁה לְפָנָיו הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אִם בְּרִיאָה גִּיהֵנָּה
מוֹטֵב, וְאִם לֹא יִבְרָא ה'. לְמַאי? אֵילִימָא לְמַבְרִי
מִמֶּשׁ, וְהָאֵין כָּל חֹדֶשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ, אֵלֹא לְקֶרֶב
יֵא מִתּוֹ תָּנָא, יִמְשֹׁם רַבִּינוֹ אָמְרוּ: מָקוֹם נִתְּבַצֵּי
וְאָמְרוּ שִׁירָה. יֵאמֹר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה: זִמְנָא חֲדָא
מִן לִי הָהוּא טִייעָא: תָּא וְאַחֲרֵי לֵךְ בְּלוּעִי דְלֶרֶחַ. אֵין
נִפְקֵי קִיטְרָא מִיֵּיהּ. שְׁקֵל גִּבְבָּא דְעֲמָרָא, אֲמַשִּׁייהּ מֵאִי
אֲחֻלְפִיהּ הָתֵם, אֵיחֲרָהּ. אָמַר לִי: אֲצִית מֵה שְׁמַעְתָּ
יֵי: כִּי מֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ אֲמַת, וְהוּא בְּדָאִים.

ש [אם תאמר לבוא אותה מחש] והא [והר'] יודעים אנו : "ואין כל
ששת ימי בראשית, אלא לקרובי פיתחא [קרב פתחה] של גיהנם לא
[יא] תנא [שנה החכם] משום רבינו, אמרו : מקום נחבצר [נחזק] ונג
זימנא חדא הוה קאולינא באורתא, אמר לי ההוא טייעא : תא ואחור
אה דך את בלועי [קרח] אויל חזא תרי בועי דהוא קא נפק קיטרא
יה מיא ואותביה בריש רומחיה, ואחלפיה התם — איתרך [קטך] גיז
במה להט המקום, אמר לי : אצית מה שמעת [הקשוב מה אתה שומע], וש
שחא ואוריס כן] : משה ותורתו אמת, והן עצמם בראים.

אם לא תבדילין וראו מן השמים —
 חנונים היו לנדר קרש, דכתיב:
 חנונים וחנונים ונחתות ונחת
 אהרן איש ונחתור. מן הבלועים ומן
 אשרופין היה — שגפרה נשחיתו וגוף
 קיים, ואחר כך נתחלל עד ונקוס
 הבלעוין נגנלו, דכתיב נפרשת פתח
 ויתחלל אוחס ואת קרש, עיוסה, ור'
 ויתקן דלומר לא וון הבלעוין ולא וון
 אשרופין דריש ליה להאי 'ואחר קרש'
 לאחרי, ואת קרש נוות העדה
 נגופה, וקרר בהדייהו — ונכתב
 ויתחלל את החנונים ונחתים איש
 ונקרני הקשרת' וקרר ונוקריני
 הקשרת היה, דכתיב 'חנונים ונחתים
 ונחתות ונחת' ואחרן איש ונחתור.
 ואי ננוי: 'ישלח' — לרבות קרר
 עושה. שמש ירח עמד זבולה —
 לעיל וייהי כתב וחזקע ארץ. נשעת
 בקיעת הארץ שנגלעו קרקע שוש
 וירח עלו לאחור קרקע שגשו זול
 ואחרו להקציה: אם אי אחר עשה
 דין לנן עוורם חקק ועדמו. לא נצא
 — ואליר לעולם. בכבודי לא מחיתם
 — שהי נכל יום וולכי ונורח ועורט
 נגער שווייתם כתרינן נראשם
 ונש, ונחמה. ותאידא לא נפקי
 עד דמחו להו — שכן נור עליהם
 הנוקם, כן שועתי. ליגא אחריתא:
 והאידנא לא נפקי — וואחר שרלו
 השקידי הקציה על גלי ויחיה
 לכנורו — עד, ונחמו להו לא נפקי,
 נחמו לכנור הנוקם על גלי אדם
 שונחמים לשוש וירח. אין כל חדש
 חחת השמש — ואי ניהם לא חזרי
 עד ההוא שעתא איהם ליה חדש
 לקרבי מחמה — שיקרב פתחה של
 ניהם ופתח הארץ נוקוס שכן
 נחבצר — ונאשן (ישעיה כז) עיר
 נצורה. חתקין להון הקציה ונקוס
 ננוה, שלא העיויקו כל כך נגיהם
 ולא ונקו. שיעע = סוחר יסועאל
 בלועי — ונקוס אנתלעו לשם ערס
 קרר. בועא = ראה נקד שונוני ילי
 .עץ. נבכא = נזפה. אמשיה = שרי
 אותה נויס, לשון (נצרכי יד, נח)
 ושי ידיה. (ובל שלשים יום — חזון
 לניהם ועולה לשם).

פִּתְחָא. וּבִנְי קֶרֶחַ
לֵהֶם בְּגֵיהֶם, וְיִשְׁבוּ עָלַי
הוּהָ קְאֻלִּינָא בְּאוּרְחָא, אֲ
חֻזָּא תִּרִי בְּזַעֲי דִּהּוּהָ קָא
וְאוּתְבִיָּה בְּרִישׁ רֹמְחִיָּה
וּשְׁמַעִית דִּהּוּ קְאֻמְרִיָּה

ענין ביקש ז אילימא למבריה מ
תחנן בריאת דבר חדש לגמרי לא
יובני קרה לא מתור (במדבר כו.)
שירה. אמר רבה בר בר חנה:
בודד. אמר לי ערבי אחד: בוא וא
משקל גבבא דעמרא. אמש
והטכיר אותה שם ונזכרה! להראות

מסורת הש"ס

א. ירושלמי סנהדרין פ"ו
ה"ד. תוספתא סנהדרין
פ"ט. (כשנויים).

ב. חנינה י'. ירושלמי
סנהדרין ס"י ח"ד (כשנוי
שם). שם חנינה ס"א
ח"ח. שם דרים ס"ג ה"א.
ויק"ר ס"ב ב. ילקוט
תתלים תתס.

ג. סס"ר ס"א. ירושלמי
מדרגות פ"א דף

אמר ליה — הוֹאֵל טִייעל. כל תל-
אמרי הכי משה ותורתו אמת —
יוס עשן יולא יוסס ושוועט זאוווע
לא נרסיקן. שנאמר — לעיל וינייה

מִהֶדְרָא לְהוֹיָהֶם כְּבֶשֶׂר
מֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת וְהֵן

להו גיהנם וכל שלוש יום
שמתבשל בשר בתוך קלחת.
ותורתו אמת והן בדאים.
חלק לעולם הבא, תנו רבנן

מֵר לִיָּה: כָּל תִּלְתִּין יוֹמִין
תוֹךְ קִלְחָת, וְאַמְרֵי הָכִי:
דָּאִים.

העברי: כל תלתין יומין מהדרא
אותם גיהנום לקום [זה] כדרך
מרי הכי [ואומרים הם כך] משה
נינו במשנה דור המדבר אין להם
נשים] דור המדבר אין להם
נולם הבא, שנאמר "במדבר
ומו ושם יתמו" (במדבר יד,
פרשים: "יתמו" — בעולם
שם יתמו" — בעולם הבא.
בענין דור המדבר "אשר

מסורת הש"ס

א. ירושלמי סנהדרין ס"י
ה"ד. תוספתא סנהדרין
ס"ג. (בשרובאם).

ב. חגיגה י' א. ירושלמי
סנהדרין ס"י ח"ד (בשרובא
שם). שם חגיגה ס"א
ח"ח. שם נדרים ס"ג ה"א.
ויק"ר סל"ב ב. ילקוט
התלים תשס.

ג. ספ"ר סל"א ירושלמי
מנחות ס"א ד"ה